

Tema:

Kønsneutral voldsforståelse

Red.: Bo Wagner Sørensen, Sofie Danneskiold-Samsøe & William Østerby Sørensen

SOCIAL KRITIK nr. 158, 31. årgang 2019.
© Selskabet til Fremme af Social Debat

Redaktør: Benny Lihme / ben@socialkritik.dk
Redaktionens adresse:
Social Kritik, Nansensgade 68 kld.
1366 København K
Tlf: 20 63 99 63
www.socialkritik.dk

Betaling: Danske Bank
SWIFT-BIC: DABADKDK
IBAN: DK08 3000 0002 8025 62
Reg.nr.: 9570 Konto: 2 80 25 62

Abonnement: Kr. 450,-
Nummer 158: Kr. 110,-

Fotografisk, mekanisk eller anden form for gengivelse eller mangfoldiggørelse af dette tidsskrift eller dele heraf er ikke tilladt ifølge gældende dansk lov om ophavsret.

Grafisk tilrettelægning:
Susanne Whitta Jørgensen/Grafisk Himmel

Forsideillustration:
COLLAGE: Grafisk Himmel
med fotos af Pelle Rink og
Susanne Whitta Jørgensen

Tryk: Narayana Press

Tidsskriftet Social Kritik udgives af foreningen "Selskabet til fremme af Social Debat". Selskabet blev stiftet d. 4. 5. 88., og har som formål at fremme og deltage i den offentlige debat om sociale emner. En af måderne hvorpå Selskabet realiserer formålet, er at udgive dette tidsskrift. Selskabet og tidsskriftet skal tjene som forbindelsesled mellem samfundsvidenskab, social forskning og den sociale praksis. Foreningen og tidsskriftet skal holde sig fri af parti- og fagforeningspolitiske interesser.

SOCIAL KRITIK's referencegruppe består af:
Flemming Balvig, Johs. Bertelsen, Ning de Coninck-Smith, Anders La Cour, Tine Rask Eriksen, Thorkild Høyer, Birgit Kirkebæk, Ida Koch, Øjvind Larsen, Birger Steen Nielsen, Henning Salling Olesen, Benedicta Pécseli, Knud Erik Pedersen, Annick Prieur, Flemming Røgilds, Lone Scocozza, Ove Sernhede, Søren Smidt, Peter Thielst, Morten Thing, Jørn Vestergaard, Joachim Wrang.

DØD AF PSYKIATRI

I Politiken d. 14. maj kunne man læse overskriften "blå blok vil kulegrave forløb om hemmelig rapport". Den pågældende rapportes konklusioner, afleveret af Retspsykiatrisk Klinik til Danske Regioner i oktober måned 2018, var blevet lagt ned i en skuffe og skulle angiveligt først offentliggøres efter valget, i sommerferien, hvor offentligheden var taget på ferie.

Rapporten handler om drab og anden personfarlig kriminalitet begået af psykisk syge borgere. Det kontroversielle og for politikerne ubehagelige lå i rapportens påpegning af, at i 74% af 218 undersøgte sager fra andet halvår af 2016 havde gerningsmændene forinden modtaget "utilstrækkelig" behandling. 11 ud af 13 drab og drabsforsøg kunne formentlig være forhindret med en bedre psykiatrisk behandling, sagde rapportens hovedforfatter til Politiken.

Hvorfor skulle denne viden holdes skjult, det er jo ikke nationens sikkerhed, der er på spil? Det kan kun skyldes "damage repair". Der skulle afbødes så meget som muligt på en politisk psykiatri skandale.

Nogenlunde samtidigt med denne afsløring holdt LAP (Landsforeningen Af Psykiatribrugere) deres 20. landsmøde i Svendborg. LAP er den eneste danske forening, som udelukkende består af tidligere og nuværende psykiatribrugere. De senere år er det blevet et fast og trist punkt på landsmødet, at de godt 100 deltagere mindes årets døde kammerater. En aktionsgruppe i foreningens regi beskæftiger sig med dagsordenen "Død i psykiatrien". Altså mennesker som er for tidligt døde, mens de har været i psykiatrisk behandling. Gruppen samarbejder med en ny forening stiftet af pårørende til yngre mennesker, "Foreningen Død i Psykiatrien". Gennem kampanjer har aktivisterne markeret de mange dødsfald gennem at rejse hvide trækors en række steder i landet.

Egentlig er det den forening, som de andre ikke vil lege med, som var først ude med det budskab, at psykiatri dræber. MMK (Medborgerens Menneskerettigheds Kommission) blev stiftet af Scientologikirken og psykiateren Thomas Szasz i 1969. Men de er aldrig trængt igennem med budskabet her i Danmark, at det kan være livsfarligt at være i medicinsk psykiatrisk behandling.

INDHOLD: TEMA: KØNSNEUTRAL VOLDSFORSTÅELSE

Politikere og lægesamfund har ikke for vane at lytte til foreninger som MMK og LAP. Strategiske forbindelser mellem sådanne foreninger og forskning er muligvis ved at ændre på dette forhold. For eksempel modtog statsobducent og professor i retsmedicin Jytte Banner i 2017 LAP-prisen for hendes SURVIVE-forskning. Et forskningsprojekt som så at sige vil lade de døde gavne de levende. Banner og hendes kollegaers forskning er således et dybtgående empirisk studie, hvor for tidligt døde psykiatriske patienter obduceres med henblik på at klarlægge dødsårsagen. I Banners takketale på LAP-årsmødet chokeredes forsamlingen ved at høre om de foreløbige høje tal for medicin døde psykiatriske patienter.

I disse uger sender DRTV en dokumentar udsendelse med overskriften "Psykiatriens dilemma. En livsfarlig cocktail?". I den første udsendelse følger seerne en mor til en ung søn i psykiatrisk behandling. Moren frygter, at psykiaterne er ved at tage livet af hendes søn, men afvises gang på gang: fire forskellige slags antipsykotisk medicin er den rigtige behandling for hendes søn, hævder den ansvarlige psykiater.

Det chokerende ved udsendelsen består i, at moren filmer sønnen hen ad vejen, så vi alle kan se, at her er noget galt. Sønnens tilstand forværres synligt, mens vi ser på og væmmes. Moren er kærlig nok, men alligevel er det en slags skjult kamera, for sønnen er så zombie agtig, at han ikke sanser, at han bliver filmet. Vi ser hans krop ændre sig (fedme), hans vanvid er åbenbart, hans evne til kontakt med moren er ikke eksisterende, bevægelser og tics er sygelige.

Psykiaterens påberåbelse, at dette er den rigtige psykiatriske behandling for lige denne person, fremstår absurd. "Do No Harm" lyder et af lægevidenskabens tidligst nedskrevne etiske principper. Jamen, det her er jo åbenlys skadelig psykiatrisk behandling.

Igen og igen lyder det, at psykiatrien skal tilføres flere sengepladser og flere penge. I en NPM-tid med krav om resultater for pengene, var det så ikke en ide at koble en kvalitetsdiskussion på denne refleksagtige mere-af-det-samme dagsorden? Hvad er god psykiatri egentlig...

li-

Bo Wagner Sørensen, Sofie Danneskiold-Samsøe & William Østerby Sørensen	
INTRODUKTION	4
Bo Wagner Sørensen	
DEN KØNSNEUTRALE VOLDSFORSTÅELSE	9
Birgit Søderberg	
FRA KØNSSPECIFIK TIL	
KØNSNEUTRAL VOLDSFORSTÅELSE	13
<i>Betragtninger fra et kvindekrisecenterperspektiv</i>	
Eva Bertelsen & William Østerby Sørensen	
KØNSNEUTRALISERING AF	
INTIM PARTNERVOLD?	19
Mathilde Worch Jensen	
FRA KØNSBLIND TIL	
KØNSSENSITIV STRAFFELOVGIVNING	23
Pernilla Ouis	
NÅR NORMEN FORVEKSLES MED VIRKELIGHEDEN	
<i>Den kønsneutrale voldsforståelse i Sverige</i>	29
Katrine Bindsbøl Holm Johansen	
HVORDAN KAN ET STRUKTURELT PERSPEKTIV PÅ	
KØN GØRE OS KLOGERE PÅ SEKSUEL VOLD?	
<i>Et antropologisk blik på mødet med fortællinger om seksuel chikane på en teknisk skole</i>	34
Bodil Maria Pedersen	
NEOLIBERALE MASKERINGER AF	
VOLDENS KØNNETHED	40
Sara Helmersson	
STATUSHIERARKIER OG UDFORDRINGER	
VED AT TAGE STILLING TIL FORDEL FOR OFRE	
<i>Eksempel fra kommunale krisecentre mod vold i nære relationer</i>	46
Trine Baumbach	
KØNSBETINGET VOLD MOD KVINDER	
STRAFFERETLIGT SET	54
<hr/>	
Sisse Gøttler, Pernille Kvist og Annick Prieur	
KØNNET PRODUKTION AF DATA	
<i>Et studie af indsatte rockeres hypermaskulinitet</i>	60
Inge Marie Skaarup	
SAMMENHÆNGSREFORM, BORGEREN FØRST, OG	
EN MERE SAMMENHÆNGENDE OFFENTLIG SEKTOR ..	71
Per-Olof Larsson og Jörgen Lundälv	
MANUALERNES MAGT I SOCIALT ARBEJDE	
<i>– om Jeg/Du og Jeg/Det i socialt arbejde</i>	77
Finn Hansson	
<i>Filosofisk bagtæppe for 68'erne</i> (anm.)	82
Morten Thing	
NEXØ – forbindelsen mellem forfatterskabet	
<i>og forfatterens liv</i> (anm.)	88
Knud Vilby	
<i>det kan næppe betale sig at redde verden</i> (anm.)	90
Egon Clausen	
<i>Kærlighedens gerninger</i> (anm.)	92
Mustafa K. Topal	
<i>Æreskultur der kun gælder for indvandrere</i> (anm.)	95